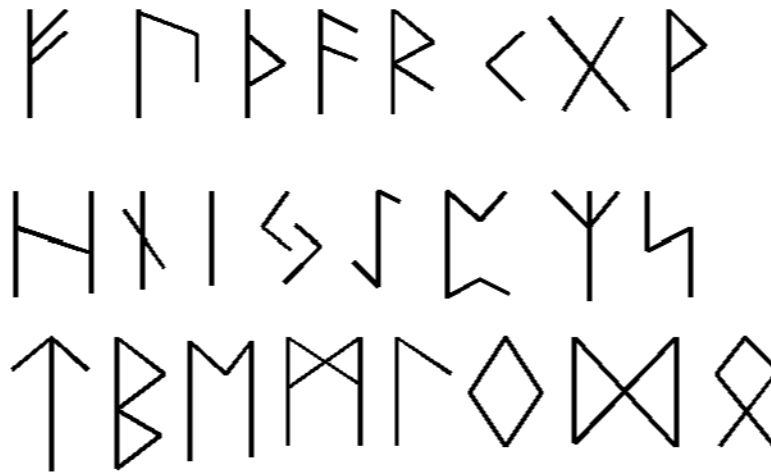

RUNORNAS VÄRLD

Kanske har du sett runristningar på museer eller på gamla runstenar och vet att runorna var ett slags alfabet. Men runorna erbjuder också en alldeles speciell form av spåkonst som kan hjälpa även oss nutidsmänniskor. Ordet runa kommer av ett gammalt skandinaviskt ord som betyder "att visa", "hemlighet" eller "dold". Runornas hemligheter gick i arv genom släktleden, ofta genom att mamman muntligt förmedlade dem till sin dotter. Inget skrevs om runornas magi förrän präster och missionärer kom till Skandinavien på 1000-talet e Kr. När kristendomen gjorde sitt intåg försvagades runornas magi. På samma sätt blev de muntliga gamla gudasagorna omstöpta i kristen form, när de nedtecknades av munkar vid ungefär samma tid.

Men i Eddan, skriftversionen av de gamla dikterna och sångerna, kan vi fortfarande få veta mycket om de gamla traditionerna. Om du kikar igenom myternas kristna fernissa, kan du fortfarande hitta urkraften från den tid då runorna tycktes tala från gudarnas själar till de visdomssökandes själar. Man har upptäckt tidiga runsymboler (många av dem är heliga tecken som förknippas med modergudinnan Nerthus) i uråldriga hållristningar i Sverige, som daterar sig från slutet av bronsåldern. Under nästan 2000 år finns rapporter om ceremonier som utförts för att ära Nerthus och be henne att göra marken fruktbar, även om denna gudinna dyrkats mycket längre än så. Vördnaden för Nerthus höll i sig långt efter det att hon hade ersatts av Oden och hans maka Frigg, framför allt bland jordbrukarna.

VAD ÄR RUNOR?

Föreställ dig en värld av is och snö innan det fanns centralvärme och elektricitet. I denna värld fanns inga telefoner och inget Internet. Där fanns bara människor i isolerade små byar som försökte förstå världen omkring sig. Därför ristade de in kantiga tecken (som byggde på de tidiga klippsymbolerna) som representerade viktiga saker i människans liv: kärlek, hälsa, välstånd, solen, den vägledande stjärna som sjömännen navigerade efter och magiska träd som symboliserade passagen från födelse till död. Dessa människor kastade ut stenarna med tecken i en cirkel som ritats upp på marken, på stranden eller i snön, och ställde frågor till de gudar och gudinnor som troddes vägleda deras liv. Men dessa forntida människor hade en anmärkningsvärt modern syn på vissa saker. De trodde inte att ödet var förutbestämt, utan att det skapas av våra handlingar, både i det förflutna och i nuet, såväl som av våra familjers handlingar. Vi nutida människor delar många grundläggande behov med våra förfäder. Vi åkallar kanske inte längre modergudinnan Frigg eller själsskrigaren Tyr, som fick en stjärna uppkallad efter sig och som vägledde alla med sitt mod och sin omtanke för andra. Men vi oroar oss fortfarande för pengar och kärlek och vår plats i solen. I likhet med de forntida skandinaverna kan vi än idag rita upp en runcirkel och pröva att använda vår inre visdom för att hitta de bästa vägarna framåt i livet.

Runsymbolerna var ideografiska, dvs. var och en symboliserade ett helt begrepp, ungefär som ett Tarotkort. För att uttrycka det hela lite modernare: runorna är självuppackande zip-filer som innehåller tusentals år av visdom, lika aktuell idag som när våra förfäder avbildade solhjulet i sina tidiga grottristningar.

RUNORNAS HISTORIA

Det runsystem som finns kvar idag daterar sig från det andra eller tredje århundradet f Kr. Då kom skandinaver i kontakt med Medelhavets etruskiska alfabetssystem genom köpmän som färdades så långt som upp till Baltikum, berömt för sin bärnsten. De uråldriga skandinaviska symbolerna kopplades till bokstäver, även om magin och spådomsaspekten alltid var viktigast.

Runor kan hittas i många delar av världen där de första vikingarna härjade, alltifrån Island som koloniserades omkring 815 e Kr till Amerika, som upptäcktes omkring 992 av Leif, son till den berömde Erik den röde, långt innan Kristoffer Columbus tog åt sig äran för upptäckten.

Vikingarna färdades från Ryssland till det som nu är Turkiet och Grekland, och till och med ner till Nordafrika, vilket bevisas av stenmonument och föremål märkta med runor.

Visserligen finns det en rad olika runsystem, men i den här boken kommer jag att koncentrera mig på äkta vikingarunor. Den fornnordiska runuppsättningen (den äldre futharken) hade som mest 24 runor, men detta minskade senare till 16 stavar. Trots att kristendomen bredde ut sig över Skandinavien levde den magiska traditionen kvar tills omkring år 1500. Som inskription användes runorna till och med ännu längre bland bönder, köpmän och klerker, särskilt på isolerade platser. Därför menar jag att runorna är ett av de kanske äldsta och mest långlivade magiska systemen. För mig personligen är de absolut en favoritform av divination, eftersom dessa enkla märken låter oss komma i direkt kontakt med vikingarnas enastående mod och energi.

Både völvorna – de magiska runornas prästinnor – och hustrurna, systrarna och mödrarna till de män som stod i begrepp att lämna hemmet för att kriga, handla eller valla uroxar (vild boskap) mässade magiska besvärjelser medan de ristade runor eller tillverkade beskyddande runamuletter. Kvinnorna var respekterade för sina profetiska gåvor i hela Skandinavien och de anglosaxiska länderna. Ingen expedition, vare sig det gällde handel eller krig, startade utan att man först kastade runorna.

På tolvhundratalet beskrev författaren till vikingasagan om Erik den röde en av dessa runornas härskarinnor/völvor:

"Hon var klädd i en kåpa utsmyckad med stenar längs sömmarna.
Runt halsen och över huvudet bar hon en huva med bräm av vitt
kattskinn. I ena handen bar hon en stav med en knopp i ena änden.
Från bältet, som höll ihop den långa klänningen, hängde en påse med
amuletter."

ODEN OCH RUNORNA

Fastän det verkar troligt att runorna ursprungligen var en kvinnlig tradition, berättar en legend om hur Oden upptäckte runornas visdom. Det är spännande att till och med den överlägsne fadersguden tvingades kapitulera inför universums djupare, äldre visdom för att komma i kontakt med dessa mäktigare krafter. Dikten lyder så här:

I nio långa nätter
Genomborrade av ett spjut
Hängde jag
I detta träd
Ingen gav mig bröd
Ingen gav mig mjöd
Jag sökte ner i djupet
Jag tog upp runorna

Och från detta träd föll jag
Skrikande.

Ur den äldre poetiska Eddan, en tolkning av åtskilliga översättningar av tidiga isländska legender och dikter.

ATT ANVÄNDA RUNORNA

I den här boken får du lära dig ett mycket enkelt system som går ut på att du kastar ut dina runor i en cirkel. Men denna enkla metod kan erbjuda en mycket djup visdom om vi bara låter våra runor tala till oss. Du ska inte enbart förlita dig på de grundläggande betydelser som jag föreslår. När du tittar på en runa ska du låta bilder, ord och känslor tala från din inre, djupa visdomskälla. Hur fungerar det egentligen? Du använder dig av samma sorts intuition som låter en mor veta om hennes barn är olyckligt eller är utsatt för fara, även om hon inte befinner sig i närheten av barnet. Vi har alla denna instinktiva medvetenhet, som upplyser oss ifall vi kan lita på en främling eller inte. Vår "känsla i maggropen" och vår inre röst är båda kloka vägledare till handling, om vi bara vågar lita på dem. Vi väljer de runor vi behöver för att få svar på våra frågor, genom att skenbart slumpmässigt plocka upp dem ur en tygpåse. Vårt undermedvetna vägleder vår hand på samma sätt som när vi använder en pendel och får svar på frågor med hjälp av dess rörelser. Vetenskapen har i allt högre grad börjat erkänna det mänskliga sinnets outnyttjade potential.

ATT SPÅ FRAMTIDEN

Runorna förutsäger inte en bestämd framtid, eftersom vår framtid avgörs av så många olika faktorer. Men de kan peka ut de möjliga vägar vi kan välja att gå eller avstå ifrån.

ATT TOLKA RUNORNA - ÖDETS ROLL

De tre nornorna (ödesgudinnorna) troddes vakta Urdsbrunnen (ödesbrunnen) vid foten av den första roten på världsträdet *Yggdrasil*. Det var här som gudarna träffades varje morgon för att hålla rådslag, och nornorna vårdade trädet med vatten från källan. Detta behövdes verkligen eftersom draken Nidhugg gnagde på Yggdrasils rötter, getter och hjortar bet av nya skott och ekorren Ratatosk kilade upp och ner bland grenarna och förmedlade förolämpningar från Nidhugg till örnen högst upp i trädet.

Den första nornan heter *Urd* och hon talar om det förflutna, i vilket uråldriga traditioner inte bara påverkar vårt eget nu och framtid, utan även våra efterlevandes.

Den andra nornan, *Verdandi*, talar om nuets handlingar och influenser som återigen påverkar framtiden starkt.

Skuld, den tredje nornan, talar om det som kommer att ske, utifrån det invecklade nätet av samverkan mellan det förflutna och nuet. Vårt framtida öde (*orlag*) förändras ständigt i och med att varje ny dag läggs till detta nät av samverkan.

RUNORNAS KRAFT

Vikingarnas magi hade mycket gemensamt med de forntida egyptiernas magi. Egyptierna trodde att varje hieroglyf (helig bild) inte bara representerade ett föremål eller en idé, utan även innehöll kraften i dess innebörd. På samma sätt kan du aktivera en runas kraft eller beskydd genom att säga runans namn, skriva ner det eller bära runan som en amulett.

HUR KAN VI KÄNNA TILL RUNORNAS BETYDELSER IDAG?

Mycket av den moderna tolkningen av runorna bygger på en rad rundikter, av vilka de tre viktigaste är den anglosaxiska eller fornengelska rundikten, den fornnordiska eller vikingarnas rundikt och den isländska dikten. Trots att dessa nedtecknades av munkar, är de mycket värdefulla och tack vare likheterna i de olika systemen kan vi inhämta kunskap från dem allihop. Dessutom har vi de gamla legenderna som hjälper oss att fylla i luckorna och förstå runornas sammanhang. Men som jag sa tidigare: dessa betydelser är bara en

utgångspunkt och ju mer du använder runorna, desto mindre kommer du att förlita dig på konventionella innebörder och desto mer kommer runorna att stimulera dina knoppande clairvoyanta förmågor. Dessa förmågor, som vi senast använde när vi var små, finns alltid kvar hos oss.

KAN JAG ANVÄNDA RUNORNA FÖR ATT SPÅ MIG SJÄLV OCH ANDRA?

Även om det ofta påstås att man inte kan spå i runor eller Tarot-kort för egen del, tror jag att vi alla i slutändan är vår egen bästa vän och clairvoyant. Om du spår andra är det viktigt att tolkningen blir till en dialog, där du står an tonen men låter frågeställaren själv dra sina slutsatser. Invändningen mot att tolka runor för att besvara sina egna frågor, är att runorna ger dig det svar du vill ha. Exakt. Detta behöver självklart inte vara just det svar du tror att du vill ha, eftersom valet av runor övervinner dina medvetna spärrar och ger dig ledtrådar så att du kan komma på vad du vill innerst inne och vad som är rätt för dig. Givetvis vet vi ofta redan den rätta vägen djupt inuti oss, men det är mycket lätt hänt att vi tvivlar på oss själva och är omedvetna om de faktorer som ligger strax utanför vårt omedelbara medvetande. Såvida vi inte använder ett verktyg som runorna för att övervinna de skygglappar som livet och andra människor sätter på oss.

Vissa människor vill konsultera en clairvoyant person för att få råd, och det stämmer att en del människor har extra starka förmågor. Det är samma sak som att vissa blir konsertpianister, medan andra bara spelar piano för sitt eget nöjes skull. Men en bra clairvoyant rådgivare kommer inte med förutsägelser eller säger till dig vad du bör göra, utan hjälper dig att dra dina egna slutsatser med de hjälpmedel som finns tillgängliga. Du kanske kommer att bli en professionell rådgivare själv eller också kan du nöja dig med att spå vänner och släktingar.

Ett varningens ord bara: om du nämner för dina arbetskamrater att du kan spå med runor lär du aldrig få en lugn stund igen, eftersom massor av människor kommer att be dig om att få bli spådda.

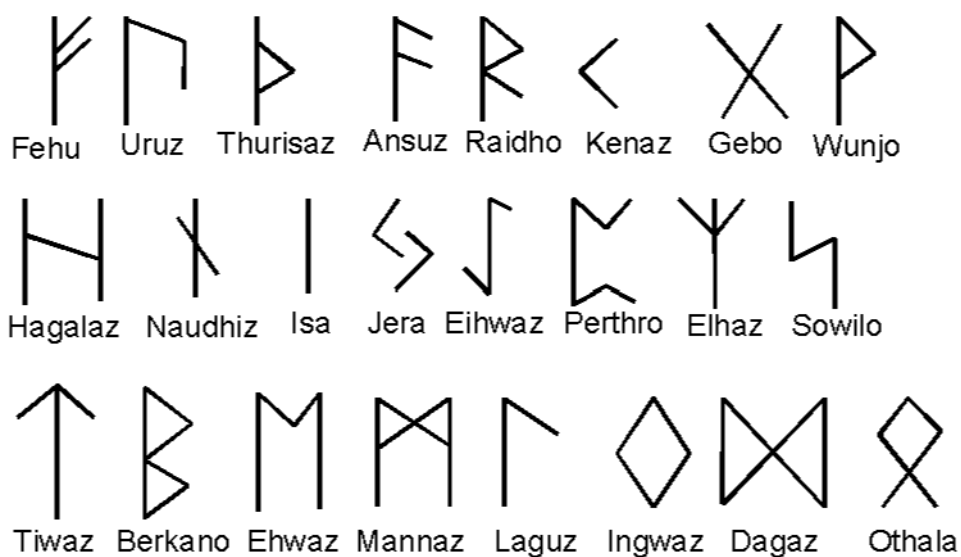
SKAPA DIN RUNUPPSÄTTNING - HITTA ELLER KÖP DINA RUNOR

Låt det här bli en alldeles speciell dag. Ta inte med din partner som bara vill åka hem och titta på sport på TV eller ta en maratonrunda runt varenda klädaffär i staden. Även barn kan vara distraherande och det kan sluta med att du hamnar i leksaksbutiken, eller ännu värre att du stressar runt för att hinna göra dina inköp och blir på dåligt humör. Om du har en speciell vän som du tänker samarbeta med för att lära känna runorna, kan du be honom

eller henne att följa med. Men det var kan en fördel att vara ensam när man ska samla ihop det som ska bli en alldeles speciell skatt.

Om du tänker köpa färdiga runor behöver du en uppsättning som består av 24 runor från den äldre futharken (vikingarunor) plus en blank runa. Du kan köpa runor av kristall, trä eller metall. Du kan köpa runorna via Internet eller postorder, men om möjligt bör du tillbringa en stund i en stor stad där det finns New Age-butiker (ta det som en ursäkt att komma bort ett slag om du bor på en isolerad plats). Ta gott om dig på tid och låt dig inte övertalas att köpa en dyr uppsättning runor som du egentligen inte tycker om.

Det allra bästa är om du själv gör dina runor. Det är mycket enkelt och du behöver inte vara konstnärligt lagd. Runorna skapades för att kunna ristats in i sten eller trä med klumpiga verktyg. De består av mycket enkla raka linjer. Om du kan skriva ditt namn kan du absolut rita en runa. Du behöver bara rita av runorna från den enkla tabellen här nedanför. Tabellen innehåller även runornas namn, men du behöver inte lära dig dem ännu. Vi kommer att lära oss runornas namn efterhand i den här boken.

Du behöver inget annat än några stenar från en strand, en flodbank eller en sluttning. Att leta efter dina speciella stenar ger dig även en perfekt ursäkt för att göra en utflykt i det fria.

Du behöver 25 platta små stenar, ungefär stora som en femkrona, och alla ska ha samma storlek och färg. Om du vill kan du plocka ihop några extra stenar, eftersom runor lätt ger sig ut på vift. Den ena sidan av stenen ska målas med en symbol och den andra ska vara blank. Därför måste stenarna ha en yta som du kan rita något så när på med en tuschpenna, korrigeringsvätska eller måla i färg med en pensel. Längre fram vill du kanske skapa en speciell run uppsättning genom att måla kristaller eller ristats in runorna på trä eller

stenar med en skruvmejsel och därefter måla i fördjupningarna. Vissa människor lackar sina runor, men det är upp till dig om du vill göra det. Om du är en duktig hantverkare kan du tillverka egna runor av metall.

När du väljer ut det som ska bli dina alldeles egna runor, i stället för att köpa en uppsättning som någon annan har tillverkat, lägger du ner en del av ditt essentiella jag i hantverket. Redan dina stenar är ytterst speciella. När du samlar ihop (eller köper) dem säger du: "Jag finns och jag finns oberoende av andra människor, oavsett hur mycket jag än älskar dem."

I vårt samhälle jämför vi ensamhet med att vara ratad, och vi fyller våra liv med människor och oväsen för att stänga ute denna rädsla. Vi tänds lampor eftersom vi är rädda för mörkret; vi bjuder hem personer som vi egentligen inte är särskilt förtjusta i efter jobbet därför att vår lägenhetskompis inte är hemma. Men när vi gör detta tappar vi kontakten med en viktig del av oss själva, den där speciella delen som gör oss till våra unika jag. Denna magiska del har kallats för intuition, maggropskänsla, vår inre röst och mycket annat av många så kallade experter, allt ifrån filosofer till läkare, men trots alla dessa termer har de aldrig riktigt lyckats sätta fingret på vad det egentligen är.

Ensamhet, att lyssna till sin inre röst djupt inifrån och att acceptera den man är, inte vad andra vill att man ska vara, är nyckeln till att släppa loss magin. Det är inte den sortens magi som svävar uppe i det blå och som vissa människor som påstår sig ha speciella gåvor kan åkalla, utan den magi som bubblade inuti dig och som du kände till så väl som barn.

Om du befinner dig vid havet en dag kan du ta en promenad på stranden och skriva ditt namn i sanden, alldeles som du gjorde som barn. Skriv bara ditt eget namn – ingen annans. Rama sedan in ditt namn med runorna innan du stoppar undan dem. Du framkallar inte några mörka krafter, utan definierar din egen plats i tingens ordning.

ATT FÖRBEREDA EN DUK OCH PÅSE FÖR RUNORNA

Om du vill kan du köpa ett en stor fyrkantig tygbit i en ljus färg och måla eller sy stygn i en cirkel, ungefär 50 cm i diameter, på vilken du kan kasta dina runor om du arbetar inomhus. Du kan även improvisera ditt inomhusarbete och använda en cirkel som du ritar med en pinne i en stor låda med sand, som bara används för runarbete (rita upp en ny cirkel varje gång) eller göra en cirkelkontur av pyttesmå kristaller eller småstenar i din sandlåda. Om du ritar upp cirkeln innan du börjar arbeta blir det lättare för dig att fokusera på din fråga. Om du arbetar utomhus kan du rita upp cirkeln var som helst, t ex med krita på lämplig plats ute i trädgården eller med en pinne i sanden, i jorden eller om möjligt gärna i snö. Om

du befinner dig vid havet kan du använda snäckor eller småstenar till att skapa cirkeln eller också kan du rita upp den i sanden.

Slutligen behöver du en påse av naturmaterial som du kan förvara dina runor i. Det bästa är en snörpåse så att runorna inte trillar ut när de transporteras. Om du använder längre runstavar, kan det vara praktiskt att även ha en uppsättning pyttesmå runkristaller som du kan bära med dig. Då kan du rita upp cirkeln på ett papper alla de där gångerna folk oförhappandes ber dig om att bli spådda.